

**КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Літта МАКСІМОВА
28 серпня 2025 р. №1

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компонента**

«Основи педагогічної майстерності»

ОК 15 за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 013 Початкова освіта

2025/2026 навчальний рік

Укладач Діденко Ксенія, викладач психолого-педагогічних дисциплін та методик навчання, викладач I кваліфікаційної категорії Олександрійського педагогічного фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського

СХВАЛЕНО

Протокол засідання циклової комісії
викладачів психолого-педагогічних
дисциплін та методик навчання
Олександрійського педагогічного
фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського
26.08.2025 № 1

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма освітнього компоненту «Основи педагогічної майстерності» є нормативним документом, що визначає зміст навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання, які вона формує.

Робочу програму укладено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про освіту», Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 801 – <https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sektor-fahovoyi-peredvishoyi-osviti/zatverdzheni-standarti>, навчального плану Олександрійського педагогічного фахового коледжу імені В. О. Сухомлинського спеціальності 013 Початкова освіта.

Освітній компонент «Основи педагогічної майстерності» побудований з урахуванням тенденцій сучасного розвитку педагогічної теорії і практики, його концептуальні положення є актуальними для сучасної системи освіти України.

Загальний обсяг програми 21 сторінка.

II. ОПИС
освітнього компонента
«Основи педагогічної майстерності»

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 2	<u>Напрямок підготовки</u> 01 – Освіта/Педагогіка (А Освіта)	Обов’язкова
		Мова навчання – українська
Змістових модулів – 4	<u>Спеціальність</u> 013 Початкова освіта	Рік підготовки: 2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – творча робота		Семестр IV-й
Загальна кількість годин – 60	<u>Освітня кваліфікація:</u> фаховий молодший бакалавр з початкової освіти	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 індивідуальної та самостійної роботи студента – 2	<u>Освітньо-професійний ступінь:</u> фаховий молодший бакалавр	17 год.
		Практичні, семінарські
		7+8 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота
		28 год.
		Вид контролю: семестровий залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 53%/47%

III. МЕТА, ЗАВДАННЯ

освітнього компонента

«Основи педагогічної майстерності»

Метою освітнього компонента «Основи педагогічної майстерності» є формування спеціальних компетентностей, на основі принципу студентоцентризму, засобами засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти основ вдосконалення професійної діяльності майбутнього вчителя, оволодіння системою теоретичних знань дисципліни, практичними вміннями та навичками з організації освітнього процесу в навчальному закладі, розкриття суспільної значущості педагогічної професії та специфіки її діяльності, опанування механізмами використання особистісного потенціалу для розв'язання педагогічних завдань навчання та виховання.

Предметом навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є формування спеціальних компетентностей у студентів на основі принципу студентоцентризму, що включає засвоєння основ вдосконалення професійної діяльності майбутніх вчителів, оволодіння системою теоретичних знань, практичних умінь та навичок з організації освітнього процесу, розкриття суспільної значущості педагогічної професії, специфіки її діяльності, а також опанування механізмами використання особистісного потенціалу для розв'язання педагогічних завдань навчання та виховання.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є:

- засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти теоретичних основ навчання, виховання і розвитку особистості учня;
- оволодіння теоретико-методологічними засадами застосування різноманітних інноваційних технологій, стратегій, методів науково-педагогічних досліджень у освітньому процесі навчальних закладів;
- формування здатності до педагогічного осмислення явищ виховання і розвитку дитини в умовах родинно-суспільної соціалізації;
- розвиток здатності до педагогічного прогнозування, передбачення, самостійності, критичного мислення;
- становлення кращих моральних рис у майбутніх учителів навчального закладу: гуманістичної спрямованості, любові та поваги до особистості дитини тощо;
 - навчання творчого підходу до професійно-педагогічної діяльності;
 - підготовка до практичного здійснення завдань в сучасних умовах освітніх послуг на ринку праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості розвитку системи освіти в Україні;
- особливості та способи реалізації і здійснення освітньої роботи;
- теоретичні основи законів, закономірностей, принципів, підходів, технологій, стратегій, процесів педагогічної науки;
- особливості та способи реалізації і здійснення освітньої роботи;
- шляхи забезпечення наступності в освітньому процесі школи;

- форми співпраці навчального закладу і сім'ї щодо забезпечення єдності в освітньому процесі;
- здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
- здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.
- здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

Відповідно до вимог навчальної програми студент повинен

уміти:

- планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвиваючі та виховні аспекти педагогічного процесу в навчальному закладі;
- аналізувати програмно-методичні матеріали;
- оперативно здійснювати процеси абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- використовувати різні форми організації навчальної діяльності;
- добирати та ефективно використовувати безпосередні та опосередковані методи керівництва ігровою, трудовою, самостійною діяльністю особистості учня;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- вчитися та оволодівати сучасними знаннями з використанням інформаційних і комунікаційних технологій;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- планувати, організовувати, здійснювати різні види безпечної діяльності;
- сприяти розвитку базових якостей і наскрізних умінь особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага; керувати емоціями, обґрунтовувати власну думку, ухвалювати рішення. розв'язувати проблеми, співпрацювати в колективі);
- сприяти розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій;
- сприяти розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості;
- сприяти розвитку психічно-емоційної сфери особистості учня;
- сприяти розвитку до національно-патріотичного виховання (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, повага до державних символів України);
- мотивувати до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності;
- володіти принципами комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу та вміти налагоджувати доцільні стосунки;
- Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.

- використовувати знання, здобуті під час самостійного опрацювання спеціальної літератури і на практиці, у процесі підготовки до практичних занять, моделювання педагогічних ситуацій.
- розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
- забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
- складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні шляхи її реалізації.

Міждисциплінарні зв'язки : з «Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічною майстерності», «Соціологія», «Основи філософських знань (філософія та релігієзнавство)», «Вікова фізіологія і валеологія».

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є формування у студентів базових знань з педагогіки, психології та методики викладання, що дозволяє їм ефективно засвоювати спеціальні компетентності, необхідні для майбутньої професійної діяльності.

ПЕРЕЛІК І СУТНІСТЬ СФОРМОВАНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

Назва компетентностей/результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результатів навчання
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.
Спеціальні компетентності (СК)	
СК1	Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.
СК2	Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі, у тому числі й з особами з особливими освітніми потребами.
СК3	Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.
СК7	Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
СК10	Здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
СК14	Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.
СК15	Здатність до планування, аналізу, контролю та оцінювання власної діяльності.
Програмні результати навчання (РН)	
РН1	Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результатів навчання
1	2
РН2	Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.
РН3	Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.
РН4	Здійснювати педагогічну діагностику молодшого школяра, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
РН5	Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
РН6	Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.
РН7	Проводити моніторинг якості навчальних досягнень, здійснювати контроль і оцінювання учнів початкової школи.
РН8	Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
РН9	Залучати батьків до освітнього процесу в початковій школі на засадах партнерства.
РН10	Взаємодіяти з колегами, профільними фахівцями та іншими учасниками освітнього процесу початкової школи.
РН11	Створювати безпечні, психологічно комфортні умови освітнього процесу, використовувати прийоми попередження та протидії булінгу, надавати домедичну допомогу.
РН12	Складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні шляхи її реалізації.

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результатів навчання
1	2
RH13	Створювати здоров'язбережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів.
RH14	Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.
RH15	Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.
RH16	Визначати відповідність власних професійних компетентностей вимогам професійного стандарту, виявляти труднощі та усувати недоліки власної професійної діяльності; уміти аналізувати, усвідомлювати, узагальнювати результати власної професійної діяльності.
RH17	Володіти класичними та інноваційними педагогічними технологіями організації освітнього процесу в початковій школі шляхом максимального наближення навчання і виховання кожної дитини відповідно до її потреб, здібностей, нахилів та особливостей; з орієнтацією на становлення культури демократизму молодших школярів на основі етичних принципів на визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу.

«Основи педагогічної майстерності»

V. ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

«Основи педагогічної майстерності»

№ з/п	Назви розділів, тем змістових модулів	В с ь о г о д и н	А у д и т о р н і	Л е к ц і й н і	П р а к т и ч н і , л а б о р а т о р н і	С е м і н а р и	С а м о с т й н а р о б о т а	Вид навч альн их заня ть	Форма контро лю
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
II КУРС									
IV СЕМЕСТР									

№ з/п	Назви розділів, тем змістових модулів	В с ь о г о г о д и н	А у д и т о р н і	Л е к ц і й н і	П р а к т и ч н і , л а б о р а т о р н і	С е м і н а р и	С а м о с т і й н а р о б о т а	Вид навч альн их занят ь	Форма контро лю
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Педагогічна майстерність учителя. Суспільна значущість про-фесії вчителя, його функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета-діяльність.	4	2	2			2	Лекція	Усна перевірка , аналіз та узагальне ння логічних схем
2	Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Педагогічна ситуація і педагогічна задача.	4	2	2			2	Лекція	Тестові завдання
3	<u>Практичне заняття №1</u> Педагогічна ситуація і педагогічна задача.	4	2		2		2	Практи чне занятт я	Письмови й звіт про виконану роботу
4	Педагогічна техніка. Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка вчителя. Зовнішня техніка вчителя. Мовлення і комунікативна поведінка вчителя. Функції мовлення вчителя у взаємодії з учнями.	4	2	2			2	Лекція	Тестові завдання

№ з/п	Назви розділів, тем змістових модулів	В с ь о г о г о д и н	А у д и т о р н і	Л е к ц і й н і	П р а к т и ч н і , л а б о р а т о р н і	С е м і н а р и	С а м о с т і й н а р о б о т а	Вид навч альн их заня ть	Форма контро лю
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5	<u>Семінарське заняття № 1</u> Мовлення і комунікативна поведінка вчителя. Функції мовлення вчителя у взаємодії з учнями. Умови ефективності та шляхи вдосконалення професійного мовлення вчителя. Дихання й голос як елементи педагогічної техніки. Комунікативні якості професійного мовлення вчителя: виразність мовлення, дикція як елемент педагогічної техніки.	6	2			2	4	Семіна рське занятт я	Усна перевірка
6	Внутрішня техніка вчителя. Майстерність учителя в керуванні психічним самопочуттям.	3	2	2			1	Лекція	Аналіз педагогіч них спостере жень
7	Зовнішній вигляд вчителя. Основи мімічної та пантомімічної виразності.	4	2	1			2	Лекція.	Письмови й звіт про виконану роботу
	<u>Практичне заняття №2</u> Зовнішній вигляд вчителя. Основи мімічної та пантомімічної виразності.				1			Практи чне занятт я	Письмови й звіт про виконану роботу
8	<u>Семінарське заняття № 2</u> Педагогічне і театральне мистецтво. Елементи	4	2			2	2	Семіна рське	Усна перевірка

№ з/п	Назви розділів, тем змістових модулів	В с ь о г о г о д и н	А у д и т о р н і	Л е к ц і й н і	П р а к т и ч н і , л а б о р а т о р н і	С е м і н а р и	С а м о с т і й н а р о б о т а	Вид навч альн их заня ть	Форма контро лю
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	акторської майстерності в педагогічній діяльності.							занятт я	
9	Театральне мистецтво у вимірах педагогіки, психології та естетики	2	2	2				Лекція	Усна перевірка
10	Педагогічна технологія. Майстерність педагогічного спілкування. Педагогічне спілкування як діалог. Контакт у педагогічному діалозі. Конфлікт у педагогічній взаємодії.	5	2	2			3	Лекція	Аналіз педагогіч них ситуацій
11	Практичне заняття № 3 Особистість вчителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага і увага вчителя.	2	2		2			Практи чне занятт я	Письмови й звіт про виконану роботу
12	Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання. Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії.	5	2	2			3	Лекція	Усна перевірка
13	Семінарське заняття № 3 Індивідуальна педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії.	5	2			2	3	Семіна рське занятт я	Усна перевірка

№ з/п	Назви розділів, тем змістових модулів	Всього годин	Аудиторні	Лекційні	Практичні, лабораторні	Семінари	Самостійна робота	Вид навчальних занять	Форма контролю
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Технологія організації індивідуальної педагогічної бесіди								
14	Методика контактної взаємодії як технологія забезпечення контакту. Техніки взаємодії у процесі аналізу проблеми та пошуку її вирішення.	2	2	2				Лекція	Усна перевірка, аналіз та узагальнення логічних схем
15	Практичне заняття № 4 Урок як навчальний діалог вчителя з учнями.	2	2		2			Практичне заняття	Письмовий звіт про виконану роботу
16	Професійне вдосконалення. <u>Семінарське заняття № 4</u> Самовиховання вчителя. Професійні секрети вчителів-майстрів. Вивчення передового досвіду вчителів – шлях до педагогічної майстерності. Семестровий залік	4	2			2	2	Семінарське заняття	Усна перевірка
	Усього годин на вивчення навчальної дисципліни:	60	32	17	7	8	28		

VI. САМОСТІЙНА РОБОТА
освітнього компонента
«Основи педагогічної майстерності»

Самостійна робота			Вид навчального завдання	Форма контролю	Література
Порядковий номер названої дисципліни, назва теми програми	Підтема та окремі питання самостійного вивчення	К-ть годин			
1	2	3	4	5	6
1.Суспільна значущість професії вчителя, його функції. Розповідь учителя як модель педагогічної діяльності.	Діагностування власної педагогічної спрямованості Структура особистості вчителя-майстра.	2	Дослідницька діяльність	Письмовий аналіз отриманих результатів	№ 1
2.Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Педагогічна ситуація педагогічна задача.	Педагогічна діяльність педагога-майстра та педагога-початківця.	2	Робота з літературою	Порівняль на таблиця	№№ 1,2,3, 4
3.Педагогічна ситуація і педагогічна задача	Педагогічна діяльність педагога-майстра та педагога-початківця.	2	Робота з літературою	Порівняль на характеристика	№№ 1,2,3, 4
4.Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка вчителя. Зовнішня техніка вчителя.	В.О.Сухомлинський про здатність володіти собою як показник діяльності вчителя-майстра (за твором «Сто порад учителю», порада №3).	2	Робота з додатковою літературою	Тезовий конспект	№ 10
5.Умови ефективності та шляхи вдосконалення професійного мовлення вчителя	Діагностування умов ефективності та шляхів вдосконалення професійного мовлення вчителя	2	Робота з додатковою літературою	Тезовий конспект	№№ 1,2,3, 4
6.Дихання й голос як елементи педагогічної техніки. Комунікативні якості професійного мовлення вчителя: виразність мовлення,	Вправи на розвиток дихання й голосу, виразності мовлення і дикції.	2	Робота з додатковою літературою	Педагогічна аскарибниця	№№ 1,2,3, 4,9

Самостійна робота			Вид навчального завдання	Форма контролю	Література
Порядковий номер названої дисципліни, назва теми програми	Підтема та окремі питання самостійного вивчення	К-ть годин			
1	2	3	4	5	6
дикція як елемент педагогічної техніки.					
7.Майстерність учителя в керуванні психічним самопочуттям. Зовнішній вигляд учителя. Основи мімічної та пантомімічної виразності.	Діагностування рівня емоційної стабільності і здатності до керування психологічним самопочуттям.	1	Дослідницька діяльність	Письмовий аналіз отриманих результатів	№ 1
8.Майстерність учителя в керуванні психічним самопочуттям. Зовнішній вигляд учителя. Основи мімічної та пантомімічної виразності.	Техніка невербальної поведінки в різних моделях взаємодії вчителя з учнями.	2	Робота з додатковою літературою	Узагальнена таблиця	№№ 1,2,3, 4
9. Педагогічне і театральне мистецтво. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності	Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності	2	Робота з літературою	Складання таблиці	№1
10.Майстерність педагогічного спілкування.	Діагностування ціннісних орієнтацій педагога у професійному спілкуванні.	1	Робота з додатковою літературою	Письмовий аналіз отриманих результатів	№ 1
11.Майстерність педагогічного спілкування.	Особливості, функції, види, ознаки, типи, структура педагогічного спілкування	2	Робота з додатковою літературою	Опорна схема	№№ 1,2,3, 4, 5,6
12.Майстерність педагогічного спілкування	Стили педагогічного ставлення, керівництва та спілкування	1	Робота з літературою	Порівняльна таблиця	№№ 1,2,3, 4,5,6
13.Індивідуальна педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії.	Прийоми педагогічної взаємодії.	2	Робота з літературою	Порівняльна таблиця	№№ 1,2,3, 4,7

Самостійна робота			Вид навчального завдання	Форма контролю	Література
Порядковий номер названої дисципліни, назва теми програми	Підтема та окремі питання самостійного вивчення	К-ть годин			
1	2	3	4	5	6
14. Технологія організації індивідуальної педагогічної бесіди.	Алгоритм організації індивідуальної педагогічної бесіди	2	Робота з літературою	Рекомендації щодо організації бесіди	№ 1
15. Урок як навчальний діалог вчителя з учнем	Технологія уроку як навчального діалогу вчителя з учнем	1	Робота з літературою	Рекомендації щодо проведення уроку	№ 1
16. Самовиховання вчителя. Професійні секретивчителів-майстрів.	Діагностування якостей особистості студентів, які потребують формування та розвитку.	2	Дослідницька робота	Письмова самохарактеристика	№ 1
Усього годин на самостійної роботи:		28			

VII. ПИТАННЯ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЗАЛІКУ

освітнього компонента

«Основи педагогічної майстерності»

1. Значення професії вчителя у суспільстві. Функції вчителя.
2. Структура педагогічної діяльності. Педагогічна ситуація і педагогічна задача.
3. Розповідь учителя як модель педагогічної діяльності.
4. Поняття педагогічної майстерності та її елементи.
5. Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка вчителя.
6. Зовнішня техніка вчителя.
7. Мовлення і комунікативна поведінка вчителя.
8. Майстерність учителя в керуванні психічним самопочуттям. Зовнішній вигляд учителя.
9. Дихання й голос як елементи педагогічної техніки.
10. Комунікативні якості професійного мовлення вчителя (виразність мовлення, дикція).
11. Педагогічне і театральне мистецтво.
12. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності.
13. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види.
14. Структура і стиль педагогічного спілкування.
15. Стратегії взаємодії у спілкуванні.
16. Індивідуальна педагогічна бесіда як модель педагогічної взаємодії.
17. Урок як навчальний діалог вчителя з учнями.
18. Відмінності в організації уроку за моделями „урок-діалог” і „урок-монолог”.
19. Самовиховання вчителя.
20. Професійні секрети вчителів-майстрів.
21. Феномен педагогічної майстерності у сучасній педагогічній літературі.
22. Діяльність учителя як творчий процес.
23. Професійне самовиховання вчителя: сутність, шляхи реалізації.
24. Особливості професійного мислення вчителя.
25. Засоби керування вчителем психічним самопочуттям.
26. Феномен професійної деформації вчителя: причини, шляхи подолання.
27. Гуманістична спрямованість педагогічної взаємодії.
28. Типові моделі спілкування педагогів і їх вплив на продуктивність діяльності учнів.
29. Професійний ідеал взаємодії вчителя з учнями у спадщині видатних педагогів.
30. Прийоми забезпечення творчої уяви вчителя і учнів на уроці.
31. Майстерність вчителя в активізації пізнавальної діяльності учня на уроці.
32. Режисура початкового і завершального етапів уроку.
33. Техніка активного слухання вчителя на уроці.
34. Мистецтво ведення діалогу у процесі навчальної бесіди.
35. Психолого-педагогічні характеристики уроку-діалогу в інноваційній діяльності сучасного вчителя.

VIII. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
освітнього компонента «Основи педагогічної майстерності»,
яка формує:

Інтегральну компетентність	Спеціальні компетентності	Програмні результати навчання
1	2	3
Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.	СК-1, СК-2, СК-3, СК-7, СК-10, СК-14, СК-15	РН-1, РН-2, РН-3, РН-4, РН-5, РН-6, РН-7, РН-8, РН-9, РН-10, РН-11, РН-12, РН-13, РН-14, РН-15, РН-16, РН-17.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Рівні досягнень для сформованості компетентностей і результатів навчання / кількість балів	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
1	2
I. Початковий – 2 «незадовільно»	Здобувач освіти виявив неспроможність щодо висвітлення питання (виконання роботи) або питання висвітлено неправильно (робота не виконана), неусвідомлено розрізняє об'єкти вивчення, відтворює незначну частину навчального матеріалу на рівні елементарних фактів, понять, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, відсутнє розуміння основної суті, допускає грубі помилки. Майже не орієнтується в рекомендованих джерелах, відсутні наукове мислення, висновки, здатність застосовувати матеріал у ході розв'язання типових спеціалізованих задач.
II. Середній – 3 «задовільно»	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію (виконати роботу), здатний орієнтуватися в першоджерелах, допускає неточності та окремі помилки при визначенні понять, формулюванні правил (виконанні

Рівні досягнень для сформованості компетентностей і результатів навчання / кількість балів	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
1	2
	практичного завдання). Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Не вміє самостійно оцінювати знання, факти, закономірності, пов'язані з професійною діяльністю. Застосовує знання для розв'язання типових спеціалізованих задач лише під керівництвом викладача. На задовільному рівні володіє державною мовою.
III. Достатній – 4 «добре»	Знання здобувача освіти є достатніми для розв'язання типових спеціалізованих завдань, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати першоджерела, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має окремі неточності. На достатньому рівні володіє державною мовою.
IV. Високий – 5 «відмінно»	Здобувач освіти має повні, глибокі, системні знання, оперує категоріями, усвідомлює суть термінів, аргументовано використовує знання у різних ситуаціях, здатний, знаходити інформацію та аналізувати її, робити наукові узагальнення та професійно спрямовані висновки, самостійно ставити й розв'язувати професійні проблеми (виконувати практичні роботи), приймати відповідальні рішення. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. На високому рівні володіє державною мовою.

IX. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук І. Візуалізація навчальної інформації під час викладання дисципліни «Педагогічна майстерність». Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2011. № 37. С. 62–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_37_11.
2. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм як наукова категорія. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи: монографія. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С. 109-156.
3. Загальнодержавне моніторингове дослідження впровадження реформи НУШ.: інформ.аналіт. матеріали. 2021. 69 с. URL: https://iea.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/08/ZVIT_VPROVADZHENNYA_NUSH_21_dlya-sajtu.pdf.
4. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність. К., 2010. 320 с.
5. Зязюн І. А., Крамущенко Л. В., Кривонос І. Ф. Педагогічна майстерність: Підручник. 2-ге вид., допов. і переробл. К.: Вища шк., 2014. 422 с.
6. Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
7. Малихін О. В. Ієрархія компетентностей сучасного педагога. 1025 – річчя історії освіти в Україні: традиції, сучасність та перспективи. Київ, 2014. С. 65–75. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6849>.
8. Малихін О. В., Ліпчевська І. Л. Педагогічна майстерність учителя початкових класів: візуалізація навчальної інформації в початковій школі : методичний посібник. Київ : Людмила, 2023. 74 с.
9. Малихін О. Дидактичні механізми формування рефлексивної компетентності студентів. Проблеми освіти. 2015. С. 206–211.
10. Нечволод Л. І., Паращич В.В. Риторика: Збірник навчальних і контрольних вправ та завдань. Харків: Торсінг, 2011. 176 с.
11. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах. К., 2013. 84 с.
12. Теличко Н. В. Професійна компетентність як базова основа педагогічної майстерності вчителя початкових класів. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія»: збірник наукових праць. Київ, 2014. №199. Частина 1. С. 376-384
13. Федорчук В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2010. 140 с.
14. Холковська І. Л., Волошина О. В., Губіна С. І. Основи педагогічної майстерності. Практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.
15. Щуркова Н. Е. Практикум педагогічних технологій. Ужгород, 2018. 158 с.